

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **K. B. (B.)**,
skazanego z art. 200 § 3 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 4 września 2024 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1790/22,

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie braku rozstrzygnięcia o
środku karnym z art. 41 § 1a zd. II k.k., w brzmieniu obowiązującym
do dnia 30 września 2023 r., i w tym zakresie sprawę przekazuje
Sądowi Rejonowemu w Tarnowie do ponownego rozpoznania.**

Tomasz Artymiuk
[PGW]

Piotr Mirek

Kazimierz Klugiewicz

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1790/22, K. B. został uznany za winnego tego, że w okresie od 18 lutego 2022 roku do 14 marca 2022 roku, w miejscowości B. pow. C., za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej M. prezentował małoletniej poniżej lat 15 P. K. treści pornograficzne, przy czym w chwili czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, tj. występku z art. 200 § 3 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., za który – na podstawie art. 200 § 3 k.k., przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. – wymierzono mu grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Ponadto, na mocy art. 41a § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środka karne w postaci: zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej P. K. na odległość mniejszą niż 50 metrów, zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną w sposób pośredni i bezpośredni - na okres 3 lat.

Wyrok Sądu pierwszej instancji nie został zaskarżony przez którąkolwiek ze stron i uprawomocnił się w dniu 3 marca 2023 r. (k. 235, 254).

Pismem z dnia 13 lutego 2024 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 14 lutego 2024 r., kasację od ww. wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie, na niekorzyść skazanego, wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając ww. orzeczenie w części niezawierającej obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi.

Podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 41 § 1a zd. drugie k.k., polegającego na zaniechaniu orzeczenia wobec K. B. jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za występki z art. 200 § 3 k.k., środka karnego w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji gdy

z treści art. 41 § 1a k.k. zd. drugie (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r., a po tej dacie – z treści art. 41 § 1a pkt 2 k.k.), wynika, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, orzeczenie tego środka karnego na czas określony albo dożywotnio jest obligatoryjne.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Tarnowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 41 § 1a zd. II k.k., w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2017 r. do 30 września 2023 r., a zatem zarówno w czasie czynu przypisanego skazanemu, jak i w momencie wyrokowania przez Sąd pierwszej instancji, sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. Przepis ten również obecnie po zmianie, dokonanej ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022.2600), statuuje obowiązek („sąd orzeka”) wynikający z poprzedniej treści tego przepisu (art. 41 § 1a pkt 2 k.k.).

Przechodząc na grunt realiów procesowych sprawy lektura opisu czynu przypisanego skazanemu nie pozostawia wątpliwości co do tego, że K. B. został skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. Sąd pierwszej instancji wydając wyrok skazujący powinien był zatem zgodnie z treścią ówczesnie obowiązującego art. 41 § 1a zd. II k.k. orzec środek karny w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio. Brak zawarcia tego obligatoryjnego rozstrzygnięcia w wyroku skazującym stanowi rażącą obrazę art. 41 § 1a k.k. w poprzednim brzmieniu,

która mogła stanowić przedmiot zaskarżenia zgodnie z art. 425 § 2 zd. II k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

Wobec stwierdzenia podniesionego przez Prokurator Generalnego uchybienia konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie nierozstrzygnięcia o środku karnym z art. 41 § 1a k.k. i w tym zakresie przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Tarnowie do ponownego rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Tomasz Artymiuk Piotr Mirek Kazimierz Klugiewicz

[PGW]

[ms]